

KURJER WARSZAWSKI.

Dnia 7 (19) Lutego 1860 Roku.
Niedziela.

№ 47.

Jutro, ŚŚ. Leona B. W. i Eucharjusza B.

We Wtorek, dnia 21 b. m., jako w smutną rocznicę imienia ś. p. Eleonory z Pieczkowskich *Domańskiej*, odbędzie się za spokój Jej duszy, w Kościele XX. *Reformatów*, o godz: 11tej z rana, Msza Święta żałobna; na którą, Krewnych i Familję zaprasza się.

Jutro, o godzinie 11tej z rana, jako w drugą rocznicę śmierci ś. p. Michała *Przyrembel*, odbędzie się za spokój Jego duszy żałobne Nabożeństwo w Kościele *Powązkowskim*; na które, pozostała Zona wraz z Dziećmi, Krewnych. Przyjaciół i Znajomych, zaprasza.

Karol *Smiałkowski*, Artysta dramatyczny Teatrów Warszawskich, przeżywszy lat 61, wczoraj przeniósł się do wieczności. W nieobecności Rodziny, zaprasza się Kolegów i Znajomych, na wyprawienie zwłok, jutro o godz: 4tej po południu, z dolnego Kościoła Śgo KRZYŻA, na smętarz Powązkowski.

Zeszyt IVty i ostatni dzieła pod tyt: *Przewodnik praktyczny dla budujących*, P. *Zabierzewskiego*, wyszedł z druku. Prenumeratorowie na prowincji, Iszej i Ilgiej serji dzieła p. t. *Praktyczne budownictwo wiejskie*, otrzymają takowy wraz z 3cim zeszytem tegoż dzieła, który w tych dniach opuści prasę, Prenumeratorowie zaś Iszej tylko serji, która została już ukończoną, raczą się zgłosić po odbiór do xięgarui Michała *Glücksberga*, gdzie główny skład obudwu tych dzieł znajduje się. *Przewodnik praktyczny dla budujących*, jako dzieło ukończone, nabyć można we wszystkich xięgarniach w kraju i Cesarstwie, po cenie rs. 3 za exemplarz.

Dnia 14go b. m., w Kościele XX. *Reformatów*, poświęcony został ślub małżeński między W. Władysławem *Rojek*, Obywatelem ziemskim, a Panną Władysławą, Córką JW. *Klimaszewskiego*, Sędzią Pokoju, Rady Towarzystwa Kredytowego. Młodej Parze, przy stosownem przemówieniu, błogosławił X. *Mazym*, Lektor XX. *Reformatów*. Po ukończonym obrzędzie religijnym, wprost z Kościoła, całe grono życziwych towarzysząc Państwu Młodym, udało się do hotelu Europejskiego na obiad; następnie po obiedzie, przeniosło się do domu Ojca Panny Młodej, gdzie z całą staropolską szczerością i gościnnością, posród życzeń Nowożeńcom składanych, wesoło się bawiło. Oby NAJWYŻSZY swe błogosławieństwo w długie lata udzielać Wam raczył!

Czytamy w *Gazecie Policyjnej*: Bardzo często dają się słyszeć uzalania Publiczności na natręctwo żebraków włóczących się po domach i ulicach miasta, szczególnież też dzieci, które w najrozmaitszy sposób uprzykrzają się Publiczności.—Przepisami prawa włożony jest obowiązek na Policję niedopuszczania włóczegostwa i żebractwa, i postępowania z przekraczającemi w myśl art: 648 Kodexu kar głów: i popr.—Policja przy wykonywaniu tych powinności, prawie zawsze napotyka trudność, którą jej stawia Publiczność uniesiona najczęściej *falszynie pojmowaną litością*, jak to świeży, bo w tych dniach wydarzony przykład przekonywa.—Dwoje małych dzieci, to jest chłopiec i dziewczynka, ukazujący się najczęściej razem, odznaczający się śmiałością

natręctwa, używają różnych konceptów dla wyłudzenia jakiego datku. Policja miejscowa starała się usunąć ich z miejsc publicznych, lecz za wsze doznawała trudności, gdyż mali oszuści za ukazaniem się Ofcjalisty policyjnego, zdala go spostrzegłszy, ucieczką się chronili i za wsze uniknęli przytrzymania. Tych dwoje bez wstydných próżniaków udało się jednemu ze służby policyjnej na pewnym ze znaczniejszych placów publicznych zatrzymać, który ująwszy oboje za ręce, zamierzał oddać Władzy dla postąpienia z niemi stosownie do przepisów, by je zabezpieczyć od ostatecznego zepsucia. Zdawałoby się, że zamiar ten powinien być bez żadnej przeszkody, jako dążący do utrzymania porządku i moralności, zostać wykonany, lecz przeciwnie się stało, gdyż krzyki małych włóczegów, ściągnęły mnóstwo przechodzących, a niektórzy z nich nie wiedząc, że zatrzymanie to ma ich własne dobro na celu, i że żadna nie spotka ich niesprawiedliwość, że jeżeliby niesłusznie byli zatrzymani, Władza, pod której decyzję oddawano, upomniałaby się i ukarała przekraczającego Ofcjalistę policyjnego; perswazją i upomnieniami, byli powodem, że rzeczony Ofcjalista zapobiegając większemu jeszcze zbiegowisku i skutkom z niego, puścił na ten raz chytrych żebraków, którzy obdarzeni jeszcze przez niektórych obecnych, szydząc z całej tej przygody, czekają pewnie tylko na powtórzenie tak korzystnego dla nich wypadku.—Wypadek taki w żadnem Europejskiem mieście, dbałem o zachowanie porządku, nie miałby pewnie miejsca. Mieszkaniec Londynu widząc konstabla lub policemena swego, znajdującego trudność w wykonaniu powierzonego mu obowiązku, nie waha się przyjąć z pomocą urzędnikowi czuwającemu nad porządkiem lub bezpieczeństwem publicznem. Paryżanin, nie opuści swego sergeant de ville w zapasach z pijakiem lub oszustem, ale w takim razie fizycznie i moralnie a za wsze skutecznie przychodzi mu w pomoc. Zyczyłoby należało, aby i u nas publiczność zrozumiawszy potrzebę wspólnego czuwania nad porządkiem ogólnym, jeżeli już nie chce przyłożyć się czynnie do utrzymania go, nie przeszkadzała bynajmniej tym, co go z obowiązku swego pilnują. Wtedy nie widziano by po ulicach miasta, ani pijanych tyle przykrych przechodzących, ani włóczegów, którzy dziś ujęci przez władzę pewni są, że przy obojętności publicznej, rzuciwszy się na ziemię z płaczem i jękiem lub gryząc trzymając ich rękę, wymkną się najczęściej i rzemiosło swoje dalej prowadzić będą.—Policja wykonawsza wtedy okazałaby się w całym znaczeniu swej użyteczności, a miasto zyskałoby na spokojności, porządku i bezpieczeństwie.

Piszą z Londynu d. 13 b. m., że przedłożony w Izbie Niższej Angielskiej przez Kanclerza Skarbu, budżet na rok 1860—1, proponuje, między wielu różnemi zmianami, zniesienie cła wchodowego od łoju, i obniżenie dotychczasowego cła od drzewa zagranicznego, z assymilacją onego do produktu kolonialnego, pod względem opłaty celnej. Są to dwa artykuły kraj nasz wielce obchodzące.

Sprawozdanie Komitetu powołanego do oceny komedji nadesłanych na konkurs p. n. Edwarda Starzyńskiego.

SRLAD KOMITETU:

Przewodniczący: Hr. Fryderyk Skarbek.

Członkowie:

X. Rektor Jakubowski, Alexander Przedziecki, Razimierz-Władysław Wojciecki, Jan Jasiński, Karol Sobolewski, Jan Chęciński i Razimierz Kaszewski.

Komitet mając uczynić wybór w zbiorze z 41 sztuk złożonym, dla ułatwienia czynności, rozdzielił je pojedynczym Członkom do poprzedniego odczytania, aby tym sposobem zasięgnąć mniej więcej ogólnej wiadomości, co każda ze sztuk zawiera i jaka być może jej wartość literacka. Członkowie na sessjach zdawali sprawę przytaczając treść odczytanej sztuki i zdanie o niej stwierdzając przywiedzionymi wyjątkami dzieła ulegającego sądowi. Przegląd taki okazał naprzód iż dwie z pomiędzy złożonych sztuk, jako to: *Leontyna* i *Honor skrzywiony*, nie mogły się kwalifikować do obecnego konkursu, jako nie komedje, ale całym tonem zbliżone więcej do charakteru dramy.

Gdy zaś w ciągu czynności Komitetu komedja *Kochanek Swatem* wycofana została przez autora, przeto zbiór całkowity zmniejszył się do liczby 38 sztuk, z pomiędzy których dwie tylko, a mianowicie *Dzieje serca*, komedja w 3ch aktach wierszem, i *Po naszymu* w 2ch aktach wierszem, prawdziwą tak co do myśli jako i formy wartością, zwrócić uwagę Komitetu.

Największą zaletą komedji p. n. *Dzieje serca*, stanowi doskonałe odbicie jednej strony społeczeństwa naszego; myśl jej w przedstawieniu życia nad stan, nie jest wprawdzie nowa, ale w nowo ujętej formie i nader malowniczo. Marnotrawna Prezesowa obojętna na kłopoty męża, zajęta jedynie dogadzaniem próżności, bawi się swoją drogą w jakiejś filantropijno-postępowe zakłady. Prezes całe noce przesiadujący w Resursie nad kartami, gorszy się bardzo i obraża na służących których zastał przy podobnej zabawie; dwie te postacie wzorowo przedstawiają świat, który pod zewnętrzną politurą słów i ułożenia, jest jednakże pasyżem a nawet polipem towarzyskim, hasłem jego bowiem: bawić się, próżnować. Nicosię jego wydadała się tu aż nadto dobrze przez to już samo, że Prezes i Prezesowa w tłumie interesów, zabiegów i pragnień, nie odzywają się ani jednym słowem ani jedną myślą, któraby wykazywała związek ich z potrzebami społeczeństwa, co by zalecała ich jako dzieci tej ziemi, na której żyją, której językiem przemawiają, odzyna się tylko przez nich jakieś ślepe podrażnienie filantropji, która nie ildzie z duszy ale z mody, a ze słów ich i postępków wieje zgubna śmierć moralnej. Jak ten świat nicosię skłonił jest do upodlenia się, z jaką mu to przychodzi łatwością, widać tu ze stosunku dwójga małżonków do bankiera Gelda, któremu ci po prostu dla uniknięcia bankructwa chcą sprzedać swą córkę, przyjąwszy od niego poprzednio jałmużnę; cała jednakże niekierowność tego świata w wyobraźni jest, mimo dokładności, w sposób delikatny, bez użycia trywjalnych, rubasznych środków, tak, iż widać tylko rane, ale brudu około niej nie widać. Geld jako człowiek bez czei i wiary, bez innego bożyszcza, prócz złota, skreślony jest typowo, artystycznie; zupełny brak uczucia, rozum skierowany tylko do robienia gnośza, a wreszcie okrągła ciemnota, pawienie się z dostatku i stosunków świetnych, traktowanie wszystkiego w sposób spekulacji, są to rysy pod któremi objawia się nam ta postać. Naprzeciw tego ciemnego obrazu stawia autor jako żywioł dodatni, Julję, córkę Prezesostwa, i zakochanego w niej młodego adwokata Karola. Julja ma być expiacją rodzicielskiego zlytku i zaślępienia, jako uosobienie godności kobiecej, jako obraz tegoczesnej dziewczycy polskiej, przedstawia się nam ona. Żyjąc w atmosferze zepsucia, ratuje duszę swoją przywiązaniem do rzeczy rodzinnych, do poczci i sztuki, które utrzymują w niej tradycję przeszłości i myśl do wyższych kierują względów; miłość jej dla ojca, którą autor z wielkiem czuciem odmalował, rodzi w niej szacunek którego ojciec nie wart; przytem jest to dziewczica mająca własne zdanie i energię ducha, własną samodzielność, która czyni ją istotą nader interesującą. Karol lubo słabo nakreślony, ale dosyć wyraźnie przedstawia ideę czynu tak potrzebną u nas, w przeciwstawieniu do poety Adama szczególnie reprezentującego chorobliwego usposobienia młodzieży, niby do breml ożywioną chęciami, ale zgusniałą w bezowocnych marzeniach; ponimo słabość charakteru i obłąkanie, nader prawdziwym jest rys bezinteresowności w postaci Adama, który odrzuca ofiarowane mu przez Gelda pieniądze za wiersz do kantaty. Nie ma-

lą pod względem formy zasługą tej komedji jest, iż autor wyprowadził na jaw wiele złego i wiele śmieszności, nie wprowadzając ani jednej karykatury. Nie rozwijał on tu wprawdzie charakterów ale tylko idee, jednakże koloryt jest silny a dowcip oryginalny obok nadzwyczaj udatnej formy i potoczności stylu. Akcja nie jest dosć ruchliwa, tytuł wcale nie usprawiedliwiony, zakończenie słabsze niżby po biegu rzeczy spodziewać się można, a osłabia się tem mianowicie, że Julja decyduje się na zrobienie poświęcenia ze swej miłości dla Karola, iżby uratować ojca; szczęściem, że pomysłny choć nieco naciągnięty obrót okoliczności odrywa ją od poźłoconej ręki Gelda i rzuca w objęcia ukochanego Karola. Taka z tem wszystkim decyzja fałszywego poświęcenia nie jest zgodną z charakterem dziewczycy tak rozumnej i szerszej zapatrującej się na świat i obowiązki, jaką od początku przedstawia się Julja. Pomimo wszakże tej niezgodności, która poczytana być może za błąd psychologiczny, jeśli nie za nadwężenie charakteru Julji, komedja ta jako obraz społeczności ma tyle zalet w częstokrotnych pomysłach i formie, że można ją śmiało zaliczyć do celniejszych utworów komedjo-pisarskich, i dla tego Komitet jednomyślnie przyznał jej premium, bynajmniej nie w braku lepszej, ale jako w każdym razie na wyższe uznanie zasługującej.

Zadaniem komedji *Po naszymu* jest okazanie w pięknem świetle obyczaju krajowego i dobrego wpływu tradycji cnót narodowych, a to w przeciwstawieniu im form cudzoziemskiego trybu, które zacieraają odwieczny obyczaj, odwracają od interesów kraju i wreszcie osmieśniają tego który je przyjmuje. Major dymisjonowany, obecnie Obywatel Ziemi, ma na wydaniu córkę Hannę, o której rekę ubiegają się dwaj konkurenci: Waclaw i Alfred, młodzi sąsiedzi Majora. Hanny serce skłania się do Waclawa, ale ojciec lubo uznaje w nim wielką uczciwość i prawość charakteru, jednakże jego żołnierska, energiczna natura, wdryga się na melancholijne i marzycielskie usposobienie Waclawa; w Alfredzie znów, lubo według niego, więcej praktycznym, nie podobaają mu się cudzoziemskie narowy. Wachając się w wyborze pomiędzy niemi dwoma, Major postanawia uczynić próbę dzielności charakteru i osobistej zacności, i w miarę jak który lepiej próbę takową wytrzyma temu oddać rękę Hanny. Próba ma być naprzód, spłacenie długu po ukochanej osobie bez konieczności prawnej, ale z tej tylko moralnej konieczności, aby na imieniu drogiej osoby nie ciążył ani cieni pokrzywdzenia; powtóre, ujęcie się za skrzywdzony honor nie swój własny, ale innej osoby, zasłużonej, a jak w obecnym razie, samego Majora. Z obu tych prób, Waclaw, przedstawiający tradycyjalny charakter szlachetnej a energicznej prostoty, wychodzi zwycięzko; Alfred utracił w cudzoziemskiej atmosferze to delikatne poczucie zacności które oslep rzuca się na głos obowiązku, i zastąpił je konwencjonalnym obrachowaniem. Ręką Hanny jest nagrodą zwycięzcy.

Jakkolwiek komedja ta jest szczyplych rozmiarów, a układ jej raczej obrazkowy niż dramatyczny, jednakże główne charaktery w niej są i dobrze pomyslane i szczęśliwie do końca przeprowadzone. Major jako typ starego wojaka miłującego kraj i szablę, jest częścią odgadniętą, częścią z poprzednich wzorów dobrze przerysowany. Alfred wychowany z angielską, zimny, znużony, każde słowo jego jest wyrazem obłąkania w jakie młodzież naszą wprawia upodobanie do zagranicznych form; widać w nim, że to jednostka dotąd przynajmniej stracona dla ogółu obywatelskiego. Waclaw przeciwnie, to ta zdrowa część społeczeństwa, sercem przyrosła do rodzinnej ziemi, od niej i na niej szukająca zadowolenia duszy. Postać Hanny jest mniej rozwiniętą w stosunku do charakterów męskich i do figur drugiego planu jakimi są: ciotka jej, kobieta z labiryndycznym usposobieniem a przeto przyjaciółka Alfreda; klucznica Dylewska, przypominająca typ dawnych rezydentek, stronniczka Waclawa; oraz stary sierżant, sługa i przyjaciel Majora, oddany z prawdziwym humorem i prawdą. W układzie tej komedji są niektóre uchybienia, za najważniejsze zaś, mianowicie pod względem scenicznym uważać można to, iż zaraz w pierwszej scenie z Jakóhem, a później w monologach, Major wyjawia przed czytelnikiem, iż dopuszcza się pewnego nieownego podstępu w narażeniu na próby konkurentów. Tym sposobem niknie już zainteresowanie i to wcale bez potrzeby, gdyż odkrycie prawdy można było zostawić na koniec, a czytelników utrzymać przez ciąg sztuki w tem przekonaniu, że te próby wypływają z rzeczywistych nie zaś z wymyślonych przez Majora powodów. Jest to szczegół łatwy, ale konieczny do poprawienia aby sztuka przedstawiona na teatrze zyskała na interesie; bo wreszcie całość ma dosyć ruchu, a jako ożywiona dowcipem i pię-

kną, pomimo nie dość wyrobionej techniki wierszowej, odznaczająca się dykcją, może mieć powodzenie teatralne, a w każdym razie w czytaniu nawet obudza zajęcie i sympatycznie do serca przemawia.

Nie jest to dzieło głębokiego poglądu na człowieka i idee, nie widać w nim mistrzostwa we władaniu formą i językiem, jest to raczej odbicie wrażeń lekkie i powierzchowne na umyśle poetycznym, który potrzebuje długo jeszcze wtajemniczać się w warunki i życia i sztuki, aby opanował wielkie strony przedmiotu będącego celem komedji, pojmowanej w całej rozciągłości do jakiej ta forma poezji jest zdolną. Ale z drugiej strony, kto umie nadać tyle już wdzięku swojemu słowu, nakreślić i powiązać obrazy tak, aby z nich żywo wywnęła się prawda obyczajowa, ten ma w duszy swój zaród postępu, który zasługuje na zachętę i dla tego Komitet autorowi tej sztuki, o ile wnieść było można z zalet i uchybień, zaledwie rozpoczynającemu zawód dramatyczny, z chęcią przyznał accessit, to wszakże nadmienając, iż sztuka ta lubo w obecnym zbiorze uznana za drugą z kolei, jednak pod względem wartości estetycznej stoi na znacznem oddaleniu od poprzedniej.

Po ustanowieniu nagród otwarto koperty i okazało się, że autorem komedji *Dzieje serca* jest P. **Wacław Szymanowski**, autorem zaś komedji *Po naszym P. Zygmunt Hełbicki-Józefowicz*.

Luho na mocy ogłoszonych warunków konkursu, Komitet mógłby przyznać kolejno jeszcze jeden accessit i nadto publiczne pochwały, przez ogłoszenie nazwisk autorów, jednak żadna ze sztuk pozostałych nie nabyła do tego prawa. Wprawdzie z całego tego zbioru sztuki następujące: 1-aktowa: *Suknia balowa*; 2-aktowe: *Pan Louczy i Pan Porucznik*; *Wyjazd za granicę*; 3-aktowe: *Wieczorek u mojej Cioci*; *Rada skutozna*; 4-aktowe: *Dwie przyjaciółki*; *Wybór męża*; 5-aktowa: *Śmiały i nieśmiały*, wychyliły się po za obręb absolutnej nieudolności, jaką odznaczały się inne, nie zasługujące na żadną uwagę i rozbiór, i te przeto dla zalet, czy to pomysłu, czy pewnej staranności oddania dla niektórych ustępów wcale udatnych, nie zostały zupełnie wyłączone z konkursu; ale są to w każdym razie utwory, nie mogące wytrzymać poważniejszej krytyki.

Wprawdzie z liczby tu wymienionych, więcej niż inne zwracała uwagę *Suknia balowa*, jako sztuka odznaczająca się humorem i wytworniejszą formą. Przedmiotem jej są bezzasadne cierpienia zazdroznego męża, który wymógł od żony uroczyste w obec matki przyrzeczenie, że ona nie będzie przyjmować sam na sam jednego z młodych przyjaciół, którego mąż szczególnie miał w podejrzeniu. Tymczasem zdarza się, że właśnie ten przyjaciel przybywa pod nieobecność męża i matki: żona chciałaby się go pozbyć, a w tem zbliża się mąż. Żona nie chce być schwytaną na złamanie przyrzeczeń, chowa przyjaciela do szafy; ale mąż wiedział o jego przybyciu, wiedział, że nie wyszedł z domu, a tem samem domyślił się miejsca jego pobytu. Żeby więc ukarać, a przynajmniej dobrze nastraszyć niewiernych, mąż idzie po pistolety, i niby próbując ich, strzela do szafy ślepiemi, jak się później dowiadujemy, ładunkami. Ale przez ten czas, mniemany kochanek umknął, wyprowadzony przez matkę. Na odgłos strzału przybiega żona, i mdleje odpowiadając na zapytanie męża, że w szafie znajduje się jej kosztowna suknia balowa. Otwierają szafę i wtedy okazuje się cała cześć podejrzeń męża, dalej więc pojednanie i wszelkie nadal zapewnienia. Cały bieg rzeczy ma dosyć życia, ruch na scenie nie ustaje, ale czem tu usprawiedliwić owo schowanie do szafy, kiedy dość było powiedzieć: „proszę Pana, odejść i nie przychodzić, tylko w obec mego męża lub matki.” Cała więc maszynerja komizmu, jaki ta scena zawiera, jest bardzo naciągnięta. Dalej, strzelanie do szafy byłoby efektowne, gdyby widzowie nie wiedzieli, że w niej już nie ma nikogo, ale skoro wzięli w oczach ich wychodzi z szafy, to reszta przestaje być interesująca. Szkoda, że autor nie zwrócił uwagi na te okoliczności, bo sztuka jego przy innych zaletach jakie posiada, mogłaby mieć powodzenie teatralne, jako wesoła igraszka dramatyczna.

Sztuka znowu p. t. *Para nie do pary*, czyli *Safan i Sabina*, w 4ch odsłonach wierszem, stanowi oddzielną kategorię. Jest to utwór niezaprzeczenie wielkiego talentu, ale pomysłany i wykonany tak, że ani w druku, ani w teatrze nie mógłby znaleźć przyjęcia. Pomijamy, że przedmiot sam jest za drobny na 4 akty, pomijamy nieprzerwanie po sobie następujące zmiany dekoracji, pomijamy sceny nie podobne do przedstawienia; gdyż nad temi techniczno-teatralnemi względami, mogłyby przeważać inne wzglę-

dy, zdolne utworowi temu nadać znaczenie czysto poetycznego dzieła, w formie obrazów dramatycznych wykonanego. Ale walcy przeciw niemu sama treść, lubująca się w obrzydliwym cynizmie, przeniesionym do małżeńskiego pożycia. Bohaterka tej sztuki Sabina, żona niedołężnego Safana, jest kobietą godną nie już satyrycznej chłosty, jaką w ręku swym dzierży komedja, ale stanowiona raczej rzadki wyrzutek, wytykany palcem przez obyczaj uczciwy i piętnem schaubienia odstraszejac ogół. Zastajemy ją kiedy uklada nocną schadzke z jednym gachem, schadzke, której cel nie jest bynajmniej wieloznacznym; mało tego — drugi gach wtajemniczony w ten zamiar, obraca na swoją korzyść podchwyconą tajemnicę, i również doprasza się o współudział w romansowym laworze. Wprawdzie Sabina z obawy przed jawnością skandalu, obu gachów zrzęcznie naraża na śmieszność, i tem zasłania się od napaści męża; obu im nawet zamyka swój dom, ale cóż ztąd, każdy widzi, że to tylko partja odłożona. Gdyby autor na ten nieprzyzwolity grunt, rzucił choć jaką zasłonę przyzwoitości; ale nie, on z tryskającym dowcipem i werwą, rzuca z ust swych bohaterów rakiety cynizmu, doбира kolorów jaskrawych, nie owija w bawełnę utyskiwań żony na niedołęztwo męża, które ta w oczu mu wyrzuca, i w świetnych częstokroć wysokach dowcipu, odradzając rzeczywistość na samym wierzchu kładzie. Czy może być co jawniejszego, jak te słowa, które niby przyjaciel Safana Bazyli, wymawia do siebie, wspominając o jego zaslepieniu na postępkę żony:

Żeby tego nie widzieć trzeba być Safanem.
Dobrze mu tak! niech sobie będzie parawanem,
Niech dźwiga na swej głowie mężowską koronę,
Niech świadczy się rogami, że ma piękną żonę.
albo, gdy tenże rozumuje o warunkach małżeńskich:
Od konkurenta naprzód, żądał bym sumienia,
Stwierdzonego czyniami, potem zaświadczenia,
Od Lekarza i Xiędza; potem swoją drogą,
Inne warunki szczęścia następująca mogą.

Jest to mała próbka tonu, w jakim brzmi cała komedja, od pomysłu, aż do pojedynczych wyrażeń. Jednakże nie ma tam zdaje się jednego wyrazu bez znaczenia, zewsząd życie ironji bije pełnym strumieniem, a nawet, co jest rzadkie dziś mianowicie niepopolita, charakter, trzech zwłaszcza osób, skreślone rylcem pewnym, wykończonym, słowem artystycznym. Coby to było, gdyby ten artysta słowa i kolorytu, na przedmiot zanieczyścił użył tej dzielnosci, którą tu zmarnował i rzucił w kałużę. Z tem wszystkim lubo Komitet z przykrością odsunął dla powodów obyczajności tę sztukę, jednak z pociechą uznał zdolność, która potrzebuje tylko innego kierunku, aby była użytecznym dla literatury nabytkiem; gdyż jeśli autor jest pisarzem początkującym, to łatwo zmienić kierunek może, czego mu serdecznie życzymy w imienia sztuki; jeśli zaś jest on pisarzem wyrobionym, to należy już tylko wyjawić żal, że się w tym kierunku wyrobił, i w takim razie wątpić wypada, czy ten silny koloryst zlego dopisze mu w dobrem. Zdaje się, że Komitet usprawiedliwił się dostatecznie i przed autorem i przed Publicznością dla czego tej sztuce, pomimo przyznawanych wysokich zalet formy, odmówił nagrody. Sam autor pomysłem własnym położył zagrodę pomiędzy dziełem swem a zdaniem Komitetu; prawda, że rubaszny żart, swobodne wyrażenie, nie przeszkadzały Arystofanesowi, nawet ani Molierowi zbierać laurów; ależ byli to naprzód genjusze, którym się wiele wybacza; powtóre, pisali w innych czasach; potrzebie, ich żarciki częstokroć bardzo niesforne, przesuwają się tylko po powierzchni, a całość, grunt sam, jest wzorem dobrego smaku. Tu przeciwnie, zgorzenie jest wiazaniem głównem całej budowy; my zaś chcieli byśmy wprawdzie, aby komedja nasza była kontrolą zasad społecznych, ale nie rubryką brzydkich choć rzeczywistych przypadkowego zepsucia objawów, których w ostatniej konieczności i domyślić się można, a w ogóle jesteśmy tego zdania, że sztuka nasza nie może, nie powinna być sprawozdaniem z kryminalnych spraw ludzkich, ale ołtarzem ideału, przy którym od dziecka do starca, każdy mógłby westchnąć z pociechą i rozkoszą.

Dnia 11go Lutego 1860 r.

K.

Rozpaczą wiedzioną nieszczęśliwa kaleka, cierpiąc od kilku lat tak dokuczliwą chorobę, dziś wśród zimy ścisnięta niedostatkiem, kiedy tylko łyzy i rozpacz pozostają, osierocona, doznała pomocy od JW. Tr.:... mieszkającej przy ulicy Królewskiej pod Nrem 413. Ona to

przekonawszy się o mojem położeniu nie w dzień lecz nawet w wieczór, śpieszy sama przynieść ulgę i ociera ły, które przeciwności losu od wielu lat wyciskają, za co nie miałam nawet czasu i nie byłam w stanie w tej chwili podziękować Ci szlachetna Pani, lecz więcej serce czuje niż usta wyrazić zdolają, składam publiczne podziękowanie, na jakie tylko słaby umysł i serce wdzięcznością wiedzione, zdobyć się może. — *Elżbieta*.

Komitet urządzający uroczystości muzyczne, na dochód Instytutu Muzycznego Warszawskiego, ma honor zaawiadomić: iż próby na ten cel w sali Towarzystwa Dobroczyńności, jutro, wcale nie będzie. Uprasza więc szanownych Amatorów, aby w Środę czyli w dniu 22 b. m. o godz. 5tej po południu, liczenie na próbę zebrać się raczyli, odkad akuratnie stosownie do poprzedniego ogłoszenia, takowe próby w Poniedziałki, Środy i Piątki odbywać się będą.

Redakcja *Tygodnika Lekarskiego*, przeznaczyła premja, za najlepsze artykuły w r. z., PP. *Buchnerowi* w Miechowie, *Rompalskiemu* w Pilicy i *Przystańskiemu* w Rossieniach.

Wczorajszy wieczór w Resursie Nowej, świetnie zakończył szereg zabaw karnawałowych, jakie w r. b. przebrzmiały w tych murach. Ochozca zabawa przy dźwięku muzyki *Lewandowskiego*, zaczęła się wcześniej a przeciągnęła do późna, co najlepszym dowodem jest życia, panującego w murach tego stowarzyszenia. Dwojkie też powody wpływały na ożywienie zabawy i zbranie się tej liczby osób, to jest przeszło *trzysta!* Raz skromność strojów obok świeżości i gustu, a powtórę wdzięki zebranych Dziewic. Nikt tu nie posądzi płci pięknej o przesadę, a jednakże ile harmonji, ile uroku w tych lekkich przybraniach, zdobnych świeżemi kwiatami. To śliczna suknia różowa Pani *H*, z przybraniem na głowę z fijałkowej girlandy; albo biała Pani *W*, z girlandą na głowie z kwiatów tegoż koloru; dalej różowa Pani *St*, i jeszcze białe Pani *K*, *P*, *B*, i t. d.; wreszcie Panien *K*, *S*, *E*, *R*, i t. p.; ileż budziły zajęcia, kiedy ochozca koła, rozwinawszy się aż w 2ch salonach, nęciły ku sobie zarówno wdziękiem jak gustem, przy jaśniejących wesołością obliczach. Był to ostatni już dzień, zamykający te wesołe w Resursie zebrania. Korzystano więc chętnie z niego, i niedziw że nie jedno uniesiono z tej zabawy wspomnienie, które nie tak prędko zatrze się w pamięci obecnych.

Zniemałą przyjemnością widzieliśmy w Teatrze Rozmaitości nowy oryginalny utwór dramatyczny p. n. *Scena za sceną*. Jest to pierwsza próba młodego autora, zapowiadająca niepospolitą talent w przyszłości. Piękne myśli, bogata frazeologia, język czysty, postacie z prawdą narysowane, wiele uczucia i szlachetności, o to są główne zalety tego dzieła. Moglibyśmy może zarzucić autorowi zbytnią gorączkę w kreśleniu tego dramatu, ale cóż? w młodem sercu krew nie woda; widoczną także jest nieznanomość sceny, lecz i to z czasem się nabędzie; znaleźlibyśmy może jeszcze kilka małych usterek, ale te sam autor z czasem pozna, my zaś wolimy zachęcić go do pracy na niwie literatury krajowej, niżeli go zrażać sarkazmem i żółcią. Autorem tego szkicu jest Pan *Pienkowski*. Artyści w ogólności wybornie przedstawili to dzieło; w grze ich widna była wzorowa staranność aby talentami swojemi przyjąć w pomoc autorowi; mianowicie Panna *Gąsowicz* i Pan

Królikowski. Młoda Artystka rolę *Marji* oddała z tą rzewnością i uczuciem jakie zawsze cechują jej piękną grę, a Pan *Królikowski* rolę *Karola*, przedstawił nieporównanie; wielo-stronny talent tego znakomitego Artysty, zajaśniał wczoraj w całym świetle. Po ukończeniu przywołani zostali: Pani *Rakiewicz*, Panny: *Palińska* 5-kroć, *Gąsowicz* 7-kroć i *Dutkiewicz*, oraz PP: *Królikowski* 10-kroć, *Bohurkiewicz*, *Boczkowski*, *Trapszo*, *Ostrowski* 3-kroć i *Wilkoszewski*.

Onegdaj, *Konstanty Gąsowski*, służący, lat 48 liczący, będąc jako chory wieziony do Szpitala DZIECIĄTKA JEZUS, w drodze życia zakończył.

Wkrótce w cyrku na placu Zielonym, ma podobno rozpocząć szereg przedstawień P. Lud: *Persoir*, Tamborażer z Paryża, jako to: Obrazów ruchomych, za pomocą mechanizmu, gry na 12tu bębnach, oraz spiętego magnetyzmu podług metody R. *Uden*, który wraz z synem swoim na drągu opierając się jednym łokciem wykona.

(A. n.) *Domino czarne* z różową kokardą z maskarady 6 i 7ej zamiast rozporządzenia cudzą własnością, zechce znalezione w d. 26 z. m. *nosigrosz* z 3ma rublami i losem loteryjnym, oddać do Redakcji *Kurjera* za nagrodą rs. 1 k. 50, a to stosownie do ogłoszenia przezemnie, zamieszczonego w *Kurjerze* z d. 28 Stycznia.

Jako nowość donosimy, iż transport żywych bażantów otrzymał handel J. *Stoczkiewicza*, przy ulicy Miodowej Nró 486.

Wczoraj w salonie koncertowym Doliny Szwajcarskiej, odbyła się próba przez P. Pawła *Hoffmann*, na której przedstawiono kilka obrazów, które z zadowoleniem i oklaskami były przyjęte.

W dniu onegdajszym na targach odbywających się w Urzędzie Konsumcyjnym m. Warszawy, płacono za wiadro okowity próby 10tej, od rs. 1 k. 65¹/₂ do rs. 1 k. 68¹/₂; za garniec od kop: 54 do kop: 55.

Kurs wczorajszy: za *pół-imperjały* dają rs. 5 kop: 58; za *obligi skarbowe*, oprócz kuponu, żądają rs. 91 kop: 80, wartość kuponu rs. 1 kop: 53¹/₃; za *listy zastawne* IIIgo Okresu, oprócz kuponu, żądają rs. 14 kop: 88, dają rs. 14 kop: 86¹/₂, wartość kuponu kop: 9¹/₃.

ANGLJA. Londyn 14go Lutego. — Rodzina Królewska przybyła tu onegdaj z Windsoru, ma podobno w początkach przyszłego miesiąca udać się do Osborne, ale w każdym razie na dzień 14ty Marca w róci do Londynu. — Xiążę *Małżonek* odwiedził onegdaj Xcia *Oranji*, który znowu później oddał wizytę Królowej. — Jeden z najstarszych Parów Irlandzkich, *Lord Gormanstown* zmarł 11go b. m. w swym zamku, w Hrabstwie Dublińskim, w 85 roku życia. Tytuły i godności, odziedzicza po nim syn A. *Preston*, liczący już 64 lat wieku. — W d. 12m b. m. zmarł także w Scinde-House pod Londynem w 74 roku życia *Sir Wilhelm Napier* (brat zdobywcy Scindu *Sir Ch: Napiera*), Generał-Porucznik, odznaczający się jako wojownik i pisarz. (St: An:).

FRANCJA. Paryż, 14go Lutego. — Ogólne położenie rzeczy dotychczas nie jest jeszcze wyjaśnione, ale wnosząc z korespondencji z rozmaitych źródeł nadchodzących, wkrótce stanowczo wyjaśnionem będzie. W Paryżu, chociaż nie wierzono, aby przyłączenie *Sabaudji* i *Nicci*, stało się faktem dokonanym przed 20 Lutego, jednakże przypuszczano, że sprawa ta szybko rozwiązana

zostanie, i że nim minie rocznica 20 Marca, tyle upragnione przez Rząd Cesarski powiększenie Państwa, urzeczywistni się. Co do sposobu, w jaki to się uskuteczni, krążą najrozmaitsze i najsprzeczniejsze pogłoski. Między innymi mówią, że hasło ma wyjść od Piemontu, już to przez interwencję we Włoszech Środkowych, już też przez przedsięwzięcie działań w Marchjach albo na teritorjum Neapolitańskim. — *Nord* zaprzecza wiadomości podanej przez inne dzienniki o oziębieniu stosunków między Francją i Piemontem, oraz o odroczeniu podróży Hr. *Arese*. Owszem, wysłanik ten przybył już do Paryża i onegdaj miał długą konferencję z PP. *Thouvenet* i *Desambrois*, a dziś przyjmowany był przez Cesarza, któremu doręczył list własnoręczny Króla *Wiktora-Emmanuela*. Pomiedzy tymi dwoma Monarchami, ma panować najzupełniejsza zgoda. — Izba Niższa Angielska, odrzucając wczoraj wniosek interpellowania w przedmiocie projektu wcielenia Sabaudji i Nicei do Francji, dała powód wielkiego umiarkowania, i okazała, że nie myśli stawiać przeszkód Gabinetowi w jego negocjacjach z Rządem Francuzkim, Francja ze swej strony także nie chce przyspieszać wypadków, i działać będzie jedynie w zgodzie z Gabinetami Londynu, Petersburga, Berlina i Turynu. — P. *Desambrois*, w końcu bieżącego tygodnia wróci do Turynu. — Hr. *Kisilew*, dawał wczoraj, jak zwykle w Poniedziałki, świetny obiad, na którym między innymi, znajdował się Hr. *Walewski* z Żoną. — Krąży pogłoska, że w d. 20 Marca, Cesarzewicz, nie mający dotychczas żadnego tytułu, otrzyma tytuł *Hrabiego Nicei*. — Hr. *La Tour d'Auvergne*, jutro wyjeżdża do Berlina. — Marszałek *Niel*, został wezwany do Paryża. — Jenerał *de la Rue*, został mianowany Senatorem, a P. *Benedetti*, Dyrektor spraw politycznych w Ministerstwie spraw zagr., Radeą Stanu. — Cesarzowa *Eugenja*, przesała Królowej Hiszpańskiej powinszowania, z powodu zwycięstw odniesionych nad Marokkanami i ofiarowała znaczną summę dla ranionych armji Hiszpańskiej. — *Monitor* ogłosił spis produktów i fabrykatów Algierskich, które bez cła do portów Francuzkich przypuszczone będą. — Znany historyk Berliński, *Leopold Ranke*, został mianowany Członkiem zagranicznym Akademji Nauk moralnych i politycznych. (Nord, Ind: Bel:).

HISZPANJA. *Madryt, 14go Lutego.* — Ważne działania eskadry są spodziewane. — Marszałek *O'Donnell*, rozkazał wczoraj wykonać rekonesansy w stronę Riffu. — Mieszkańcy Tetuanu, zostają w najprzyjaźniejszych stosunkach z wojskiem. Muncypalności i znakomitszym mieszkańcom powierzono policję miasta. (Nord).

WŁOCHY. *Rzym, 11go Lutego.* — Xiążę *Gramont*, przedstawił Ocu Śmu PP. *Cadore*, *Gabrieac* i *Moges*. Jeśli Xiążę *Gramont*, opuści Rzym, w tedy Xiążę *Cadore* pozostanie tam jako sprawujący interesa Francuzkie. — Stan rzeczy w Rzymie nieco się polepszył. Obligi ukonsolidowane, stoją po 76,25. W Perugja od czasu ogłoszenia proklamacji Jenerała *Fanti*, dezercja żołnierzy wzrasta. (Nord).

Medyolan, 13go Lutego. — Dziennik *Avenir de Nice*, z d. 10go b. m., został zasekwestrowany, za artykuł nieprzyjazny Rządowi. — Goniec z manifestem, jaki Król *Wiktor-Emmanuel*, ma wydać w czasie swej podróży do Włoch Środkowych, wysłany został do Paryża. — Pogłoska o nadeszłych jakoby z Paryża ważnych notach

do Turynu, jest mylną. — Gubernator *Massimo d'Azeglio*, dziś tu przybył. (Schl: Ztg).

OSTATNIE WIADOMOSCI.

LONDYN, 16go Lutego. — Na dzisiejszem posiedzeniu Izby Niższej, Lord *Russel* zapowiedział przedstawienie bilu reformy na dzień 1y Marca. Dalej oświadczył, że Rząd Piemoncki za wiadomił go, iż niechce ustąpić Sabaudji Francji; w każdym razie jednak, gdyby Sabaudja ustąpiła być miała, Anglja zastrzeże neutralność Szwajcarii. W Izbie Wyższej Lord *Airlie*, zażądał przedstawienia korespondencji w przedmiocie traktatu handlowego z Francją, i powstawał na artykuł dotyczący wywozu węgla. Lordowie *Grey* i *Hardwicke*, powstawali na sam traktat. W końcu odrzucono wniosek Lorda *Airlie*.

LONDYN, 17go Lutego. — Dzisiejszy *Morning-Post* za wiadomia, że Rząd Francuzki oświadczył nareszcie swą gotowość oddania kwestji wcielenia Sabaudji pod rozstrzygnięcie wielkich Mocarstw. Z tego powodu obawa wszelkiego starcia jest usunięta.

WIEDŃ, 16go Lutego. — Dzisiejsza *Oester: Ztg* odpowiadając na rozmaite doniesienia gazet zagranicznych, oświadcza, iż jest w możności zapewnić, że odpowiedź Hr. *Rechberg* na depeszę *Thouvenela*, w kwestji Włoskiej, dotychczas nie odeszła. — Podobno Xiążę *Alexander Heski* nie uda się do Petersburga.

PARYŻ, 17go Lutego. — *Thouvenel* przesał Xięciu *Gramont* pod dniem 12ym b. m. okólnik, w którym roztrząsa ostatnie fakta, będące powodem obecnego położenia rzeczy w Legacjach. Przy zaczęciu kroków nieprzyjacielskich neutralność Stolicy Apostolskiej była proklamowana. Austria mogła czuwać nad utrzymaniem porządku w Legacjach, tak jak my w Rzymie. Powody, które skłoniły ją do zaniechania tej roli, nie wchodzą w zakres niniejszych uwag; Francja pozostała wierną swoim zasadom. Nie należy zatem przypisywać Francji winy powstania ludu. Rady Cesarza względem zaprowadzenia reform, za pośrednictwem których przyciągnąć można było znowu Legacje, zostały źle przyjęte w Rzymie. Okólnik wykazuje dalej, że niepodobnięstwem było zaradzić złemu przez dalszą okupację. Gdyby jednak Stolica Apostolska zdecydowała się zaniechać punktu zapatrywania się religijnego i przesała na pole interesów świeckich, które tu jedynie grają rolę, wtedy możnaby jeszcze, chociaż to już jest nieco późno, dokonać korzystnej zmiany w jej sprawie. Taki obrot tylko dozwoliłby Rządowi Cesarskiemu poprzez politykę pojednawczą i roztropną.

MADRYT, 15go Lutego. — Depesza Marszałka *O'Donnella* donosi, że 11go b. m., przyjmował Parlamentarzy wysłanych przez *Mulej-Abbas*a, którzy zapytywali, jakie warunki nakłada dla zawarcia pokoju. Marszałek odpowiedział, że tylko sama Królowa może stanowić te warunki, i wysłał P. *Ustoritz* do Madrytu, dla zasiągnięcia stosownych rozkazów. (Ind: Belge, Nord.)

S Z A R A D A.

Pierwsza wstecznie jest litera;

Drugi wspan sily nam wspiera.

Wszystek przykry jest koniecznie,

Czy go weźmiesz wprost czy wstecznie.

(Zesła Szarada, *Pegaz*).

ROZMAITOŚCI. — Sławny podróżnik Dr *Livingstone* nadesłał do Manchester, ciekawe próbki bawełnianej przędzy z środkowych krajów afrykańskich. Bawełna sama ma być wyborna a kłębek doskonałej przędzy w wadze $16\frac{3}{4}$ uncji kosztuje na miejscu niespełna jeden fenig, licząc na monetę angielską. Plantacje bawełny znajdują się głównie w tak zwanej dolinie Shire, około sto mil długiej a 20 szerokiej. A tak wybornie nadaje się uprawa bawełny w tej dolinie, że co rok kilka tysięcy krzewów zbytecznych używają krajowcy na opał. Żegluga po rzekach Zambesi i Shire aż do środka tej doliny, jest większą część roku zupełnie wolna, potrzeba więc tylko stosownych użyć środków, aby otworzyć handlowi nowe źródło dochodu. Rząd Angielski umie po zupełnej wartości oceniać zasługi Dr *Livingstone*, a jak słychać, przeznaczył mu nowych 2,500 fst., aby mu ułatwić dalsze badania szeregu jezior w Nyanza. Oprócz tego miało mu posłać nowy umyślnie zbudowany paropływ do żeglugi po rzece Zambesi. — W Londynie rozpoczęła się budowa podziemnej kolei żelaznej, która ma łączyć dworce kolei żelaznych, położone po północnym brzegu Tamizy. — W Murten zeszła z tego świata 102-letnia Pani *Durup*, matka Reprezentanta narodowego Jakóba *Durup*. Na pogrzeb zebrało się 252 jej dzieci, wnuków i prawnuków.

Przyjechali do Warszawy.

Branicki Alex: Hr: z Rijowa nr 393; Rossowski Tad: Ob: z Wojszyc nr 570; Olszewski Jan Ob: z Tarnówka nr 2673; Zalewski Xaw: Ob: z Sieradowie nr 584. — Dembowski Zyg: Ob: z Napoliska nr 613; Sokołowski Wład: Ob: z Woli Biejkowej nr 584; Turki Anastazy Ob: z Wiewiórowa nr 634.

Wyjechali: Hempel Ant: Prezes Dyr: Szczeg: T. R. Z. do Lublina; Mleczek Jan Sędzia Pok: do Jakaci; Oltoecy Tom: i Nikodem Ob: do Spędoszyna. — Xiążę Dolgoruki Alexiej dymis: Sztabs-Rotmistrz do Petersburga; Jezierski Edw: Hr: do Mińska; Wężyk Jan Ob: do Beldowa.

Przyjechali koleją żelazną: Głębocki Jan Kanty Ob: z Paryża nr 414; Ostrowski Ant: Hr: z Brakowa nr 413; Zbijewski Michał Ob: z Prus nr 1328. — Lange Leon Ob: z Paryża nr 549; Nicolas Fran: Kup: z Berlina nr 601; Zygadlewicz Felix Budowniczy z Paryża nr 1320.

Wyjechali koleją żelazną: Bellachini Samuel Sztukmistrz do Berlina; Tauchert Robert Ob: do Poznania; Zawisza Alfred Ob: do Berlina. — Branicki Alex: Hr; Storożenko Głafira Hr: i Tyszkiewicz Wiktor Hr: do Paryża; Tanentzien Bogusław Ob: do Wrocławia.

DONIESIENIA.

Dobra Ziemske w Powiecie Rawskim, od Kolei 17 wiorst odległe, w środku pięciu miast, przy trakcie bitym położone, mające przestrzeni dziesiątyn 810, (włók 54 przeszło), gospodarstwo płodozmiennie, w gruncie po większej części pszennym, z kompletnymi zasiewami, łąki dostateczne, lasu w dobrym stanie około dziesiątyn 75, czyli 5 włók. Młyn wodny o trzech gankach, rybołówstwo, propinacja, robozicne pańszczyzniana, budynki w dobrym stanie, wraz z inwentarzem żywym i martwym, są do sprzedania z wolnej ręki. Znaczna część szacunku może pozostać na kilka lat na gruncie. Bliższą wiadomość powziąć można w Warszawie pod Nr 497 lit. B, przy ulicy Podwale, u Józefa Moszyńskiego Adwokata.

Pod korzystnymi warunkami jest do sprzedania **DOM** w bliskości Kolei Żelaznej położony, kwalifikujący się szczególnie dla Fabrykanta lub Majstra Profesji Rzemieślniczej. Wiadomość przy rogu ulic Marszałkowskiej i Złotej pod Nr 1394 na 1m piętrze od frontu, o godzinie 4ej po południu.

Fortepjan palisandrowy o 7u oktavach, zupełnie nowy, z powodu okoliczności, sprzedaje się za $\frac{2}{3}$ wartości, a to za Rs. 270; wiadomość przy ulicy Długiej pod Nr 540, w Sklepie na lewo.

Rada Szczegółowa Opiekunczą Szpitala Sgo Duchy PP. Marcinkanek.

Podaje do wiadomości osób interessowanych, że w dniu 11 (23) Lutego r. b. o godzinie 2ej z południa, w Gmachu Szpitalnym Sgo Duchy PP. Marcinkanek, przy ulicy Konwiktorskiej, w b. Koszarach Sierakowskich, odbywać się będzie głośna in plus licytacja na sprzedaż różnych efektów do użytku w Szpitalu nieprzydatnych, i rzeczy do ubioru służących, a to za gotowe, zaraz po przybiciu, płacić się mające pieniądze. — Za Opiekana Prezydującego, Członek Rady Borzeckiej.

Kareta podwójna, na płaskich resorach, do brego fasonu, zupełnie w dobrym stanie, zdalna do miasta, sprzedaje się za Rs. 200, oraz **Lokal** składający się z 2ch Pokoi, Przedpokojem, Kuchni i Drwalni, lub Piwnice, do wynajęcia od Wielkiej-Nocy, za Rs. 150 rocznie. Wiadomość przy ulicy Jeruzolimskiej pod Nr 1574 F, u Stróża.

Dwa **POKOJE** na drugim piętrze, jeden od ulicy, drugi od dziedzińca, z wyspólnym wchodem, dla Emeryta spokojnego, do odnajęcia od Sgo Jana; ulica Sto-Jerska Nr 1776.

Są do sprzedania: 1mo, **SANKKI** Petersburskie, od najlepszego Fabrykanta, z drzewa orzechowego, z Farluhem z Niedźwiedzi. 2do, **DRAŻKI** pojedyncze, od pierwszego Fabrykanta w Moskwie, z leżąciami resorami, obydwie sztuki w zupełnie dobrym stanie. 3tio, Para **KONIE** wierzchowych, jeden gniady 5 lat, a drugi kasztanowaty 6 lat wieku mający, dobrze ujeżdżone i obydwaj służyły już i do damskiej jazdy. Wiadomość bliższą powziąć można u Stangreta Mikołaja, przed Żelazną Bramą, po prawej stronie sztachet pod Nr 413 lit. F.

Nowa Arkadja. — Dziś dany będzie **Bal** Towarzyski w nowo upiękzonych i ozdobionych Salonach, na którym Muzyka w wielkim komplecie grać będzie. — Restauracja miejscowa przysposobiła wielki zapas Potraw, Napojów i Chłodników. Dorożki do odwożenia Szanownych Gości są zamówione, z czem polecam się. — Anna Jankowska.

Pod Nrem 1305 przy ulicy Nowy-Świat, na 1em piętrze, są do sprzedania: **Pantaljon** dla poczynaających się uczyć za Rs. 45 i **Burko** czyli Kantorzek za Rs. 15.

Uprasza się Sankarza, ażeby pozostawiony w jego Sance

ODLEW GIPSOWY
OKRĄGŁY,
w dniu 18 h. m. w południe, oddał pod Nr 1066 Lit: N przy ulicy Królewskiej, na 2e piętro za nagrodą.

Są do sprzedania dwie **Szafki** jesionowe i **Łóżeczko** za umiarkowaną cenę, przy ulicy Ogrodowej i rogu Wroniej pod Nr 844. Za suchosć drzewa i dobroć roboty, zaręcza się. Wiadomość u Stolarza.

Ktoby z Szanownej Publiczności życzył sobie mieć pięknie, starannie i spiesznie wypraną **Bieliznę**, a załóżona, wyblachowana, raczy się zgłosić pod Nr 640 przy ulicy Trębackiej, do mieszkających tamże, świeżo przybyłych z zagranicy **Praczek**. Bliższą wiadomość powziąć można w Fabryce Waty, w tymże domu istniejącej.

Burko mahoniowe starożytnie, artystycznej roboty, dla znawcy i amatora, oraz rozmaite **Sprzęty, Bielizna, Garderoba** męzka, **Futra**, są do sprzedania przy ulicy Orlej, w domu P. Lipińskiego pod Nrem 800, w podwórzu na lewo od frontu.

Jest do wynajęcia **Apartment** składający się ze Sklepu obszernego frontowego, czterech Pokoi, Kuchni i Piwnicy. Wiadomość u Właściciela domu Nr 640 przy ulicy Trębackiej. — Pod tymże Numerem jest do sprzedania **Posadzka dywanowa**, ze Salonu i Pokoiku, około 250 taffi bardzo porządnej roboty.

Młody człowiek, który wiele lat za granicą, a kilka lat w Warszawie, w pierwszych Handlach jako **Hiper** kondycjonował, szuka odpowiedniego stauowiska na prowincji. Bliższa wiadomość u Wgo Szczepkowskiego Kupca, przy ulicy Krakow-Przedm.

Są do zbycia za cenę przystępną: sześć **Krzesel** jesionowych wyplatanych, Sofa także wyscielana, Stół składany, Szafa jesionowa, Taborety. Wiadomość przy ulicy Podwał pod Nr 325, pierwsze piętro, z bramy na lewo.

Fortepjan nowy palisandrowy, z Fabryki Krall i Sejdler, do sprzedania w domu Nr 1860, przy ulicy Zakroczymskiej; bliższa wiadomość u Stróża.

Gdy zwinięcie mojego **SKŁADU TOWARÓW** przy ulicy Miodowej, wprost Kościoła OO. Kapucynów, jest na ukończeniu, mam zaszczyt ponownie upraszać Szanowne Osoby, których rachunki z tymże Handlem jeszcze nie są uregulowane, aby przypadające od nich należności, jeszcze przed końcem b. m. uiszczyć. Opóźniający się z zapłatą po terminie oznaczonym, sami sobie winę przypiszą, jeśli na kosztą prawne narażeni będą. W tymże Składzie wyprzedaje się jeszcze partja **CHUSTEIA** batystowych, po cenie znacznie niższej.

MATHIAS COHN.

W dniu 16 b. m. przechodząc ulicą Żabią, zgubiono dwa **Warkocze** z rudych włosów, Słoik z Pomadą od piegów, dwie Poduszeczki z ceraty żółtej, Bandaż Chirurgiczny, Portret litografowany braci Siamskich, kaskiet skórkowy i Woreczek z różowych paciorków, w którym znajdowały się: Pierścieńek złoty z turkusem i napisem „Wierny Ci”, i para sztucznych zębów. Wszystkie te wyżej wymienione przedmioty, obwinęte były w papier. Sumienny znalazca zechce je oddać i złożyć do Drukarni Kurjera.

CEGLA dobrze wypalona, w ilości przeszło 200,000 w Dobrach Tarchomin za Rogatkami St-Petersburgskimi, znajduje się do zbycia. Wiadomość powziąć można w pałacu b. Mostowskich przy ulicy Przejazd, od miejscowego Szwajcara.

KATALOGI TEGOROCZNE KRZEWÓW I ROSLIN
Panów James Booth et Soehne
W FLOTTBECK POD HAMBURGIEM.
Udzielają się bezpłatnie w Kantorze Juliana Simmler, przy rogu ulic Bielańskiej i Tłomackiego.

Potrzebna jest **PANNA** dobrze usposobiona do kroju Gorsetów i sprzedaży. Bliższa wiadomość pod Nrem 1580; przy ulicy Brackiej, u właściciela domu. — Tamże znajduje się znakomity zapas wykończonych **Gorsetów i Leniuszków**, na różne ceny.

Dzierzawa Rządowa, składająca się z jednego Folwarku i Wsi Pańszczyznianej, położona o 3 mile od Radomia, jest do odstąpienia. Bliższa wiadomość w Alei Jerolimskiej naprzeciw Kolei, w domu W. Markoniego w drugiej bramie po lewej stronie na 2m piętrze.

W dniu 16 Lutego r. b., po północy, w okolicy Błonia i Sochaczewa, niewiadomi sprawcy, zabrali **Sanki** nowe szafrowe, oznaczone Nrem 321 i parę **Koni** rosłych, kary i gnady, bez żadnej odmiany. Rtokolwiekby dostrzegł podobne, raczy przaresztować i najbliższej Władzy pod dozór oddać, zaś Właściciela franco zawiadomić pod Nrem 1468, przy ulicy Twardej w Warszawie, za nagrodą i wdzięcznością.

SANKI nowe paro-konne, kompletnie wykończone, są do sprzedania. Wiadomość przy ulicy Leszno pod Nr 681, w Warsztacie Sztelemachskim.

Żądana jest do malej Panienci **BONA**, rodowita Niemka, w wieku średnim, która zgłosi się pod Nr 779 (nowy 41) ulica Elektoralna, na 1e piętro.

Nowy **Fortepjan** palisandrowy o siedmiu okławkach, z całym blatem metalowym i czterema żelaznemi sztabami, z powodu braku miejsca, jest do sprzedania, wraz z paką, za cenę niższą od tej, za którą był kupiony. Wiadomość przy ulicy Senatorskiej w domu Galle, naprzeciw Kościoła XX. Reformatorów, pod Nr 467 B, u Rządcy domu, Chirurga Szczecińskiego.

PACZKÓW i FAWORKÓW
świeżych, codziennie od godziny 4ej po południu, dostać można przy ulicy Piwnej pod Nr 116, pod **PAPUGA**, w Traktjerni; gdzie zarazem przyjmują się Obstalunki do końca Karnawału na takowe, w najznaczniejszych ilościach.
F. Swieszczakowska.

DO POTRZEBNEJ WIADOMOŚCI.
Zwołując się na mój pod dniem 1m Stycznia 1859 r. wypuszczony cyrkularz, w którym mianowałem P. Ludwika **Cohn** Wspólnikiem do mojego Składu Farb i interesu ekspedycyjnego, pod firmą **Sachs i Cohn** tu eksystującego, mam niniejszem honor i zawiadomić do potrzebnej wiadomości i dla zapobieżenia wszelkim stałszowaniom wexłów, że tak obaj wspólnicy pod firmą **Sachs i Cohn**, jako też ja, dla rachunku własnego mojego Handlu Towarów Kolonialnych, pod firmą **Rafala Sachs** żadnych wexłów (ni Sola ni Prima) w biegu nie mamy, i **takowych** w przyszłości wystawić lub akceptować nie będziemy. — Oświadczam przeto iż każdy na wyżej wymienione obie firmy mogący się ajawić wexel, za nieważny i bez żadnego obowiazku dla tychże. — W Kaliszu dnia 6go Lutego 1860 r. — **Rafal Sachs.**

W dobrach Długie Kamińskie, Powiecie Siedleckim położonych, jest do sprzedania **Sto Krow** dojnych, młodych, własnego chowu. Bliższa wiadomość powziąć można u Właściciela w miejscu, lub przez Poczte, adresując do tegoż Właściciela, przez Stację Pocztową Nur i Długic.

Potrzebny jest zaraz **Pomoenik** dla **Budownicze-go** Powiatu, umiejący układać wykazy kosztów i wprawnie pisać; może się zgłosić pod Nr 2681, przy ulicy Bednarskiej na pierwsze piętro.

Wykwalifikowany **Dystyllator**, znający najdokładniej sztukę pędzenia rozmaitych Spirytusów, jak niemniej przyrzadzania rozmaitych gatunków Wódek, oraz mogący dyrgować podobnego rodzaju Zakładami; pragnie objąć właściwe fachowi swemu obowiazki, lecz tylko w Cesarstwie Rossyjskiem. Życzący raczą zgłosić się po wiadomość do Handlu Win Wgo Romualda Bryszki, pod Nr 43, w Starem-Mieście.

Jedyna w Cesarstwie i Królestwie, od dwudziestu lat praktykująca w Warszawie **Dentystka**, zawiadamia Szanowną Publiczność, iż nie wyjechała, lecz tylko zmieniła mieszkanie z Krakowskiego-Przedmieścia na ulicę Sto-Jańską pod Nr 22, wprost Fary, na 1m piętrze, jak dawniej tak i teraz wprawia wszelkiego rodzaju sztuczne **Podniebienia i Zęby**, leczy ból, plombuje i czyści. U niej dostać można znaną **Odantynę**, tynkturę wynalezioną przez s. p. Radeę Dworu Dra Laimlejna, ojca jej, i wiele innych lekarstw.
Cecylja Detroit.

Urzednik hutniczy z Górnego Szlązka, znający dokładnie fabrykację żelaza, cynku, oraz Roksu, zycze sobie przyjąć odpowiedni swym zdolnościom obowiazek w Królestwie. Bliższa wiadomość pod adresem F. Hasse w Zabrze p. Sosnowiec w Górnym Szlązku.

Są do sprzedania pod Nrem 546 przy ulicy Długiej, bardzo mało używane **Sanki** parokonne i **Sanki** jednokonne; także **Algierka** Elkowa, za przystępną cenę. Wiadomość w Fabryce Pewozów.

Nagrody Rs. 15. — W dniu 17 b. m., wychodząc z Kasy sprzedaży Stempla, zgubione zostały następujące **PIENIĄDZE: Rs. 111 kop: 50** w biletach Rossyjskich, a mianowicie: trzy papierki 25-Rublowe, dwa 10-Rublowe, trzy 5-Rublowe, jeden kupon 10-Złotowy. Łaskawy znalazca, przez wzgląd że nie posiada własności poszkodowanego, lecz zostały mu powierzone na kupno Papieru Stemplowego i Tytuniu, oraz iż tenże nie jest w stanie zwrócić właścicielowi kwoty zagubionej; raczy złożyć takowe w Sklepie Korzennym P. Berysza Klepisz przy ulicy Twardej, w domu Haberfelda Nr 1103B, gdzie otrzyma powyższą nagrodę.

APTEKA wraz z **Domem**, w Gub: Lubelskiej, Powiecie Zamojskim, mieście Tarnogrodzie, jest z wolnej ręki do sprzedania; wiadomość bliższa u Właściciela na miejscu, lub w Składzie Materiałów Aptecznych Wgo Spiessa, przy ulicy Senatorskiej Nr 464/5 w Warszawie.

W dniu 12 b. m. wieczorem, z domu pod Nr 1766 przy ulicy Śto-Jerskiej, wybiegł **PIES** rasy Szkockiej, koloru popielatego, uszy w kółkach czarne, na krótkich nogach, sierść długa. — Kto go odprowadzi pod powyższy Numer (Fabryka Ewansa), otrzyma nagrody Rs. 3.

W dniu 17 b. m. wyszedłszy z domu pod Nr 638 przy ulicy Czystej, zaginął **Wyżełek** Angielski czarny, podpalany, z przednią nóżką colkolwiek białą. Ktoby więc takowego odprowadził do domu W. Romierowskiego, przy tejże ulicy, na drangie piętro na prawo, odbierze jeżeli żądać będzie, odpowiednią nagrodę.

Na żądanie pełnoletnich Sukcessorów po Krystynie z Zeibigów i Karolu Gothilffe małżonkach Rüdiger pozostałych, sprzedane zostaną przez licytację publiczną tu w Warszawie pod Nr 1293 przy ulicy Nowy-Swiat w dniu 9 (21) Lutego r. b. o godzinie 10 z rana i dni następnych, przed podpisanym Pisarzem Aktowym odbyć się mająca, **Ruchomości** do spadku po nich należące, a mianowicie: Meble mahoniowe i jesionowe, Fortepjan mahoniowy, Lustra, Obrazy olejne w ramach ozdobnych, Miedz kuchenna, różne kosztowności, Szkła, Naczynia porcelanowe, Fajans, Garderoba damska i męzka, Bielizna i Pościel, oraz dwa Pojazdy; a to za gotowiznę zaraz po przybiciu płacić się winna. — J. Noskowski.

Dobra Sulgostów, to jest: Folwark i Wieś Sulgostów, Folwark i Wieś Brzyński, Wsie Borowa Wola i Jelonek, Folwark i Wieś Kłwowska Wola, Osada Magierowa Wola, Młyny Zapole i Lipowe, oraz Miasto Kłwów, leżące w Okręgu i Powiecie Opoczyńskim, Gubernji Radomskiej, w Królestwie Polskiem, obszerne około włók 233, morgów 18^{1/2}, miary nowopolskiej, czyli dziesiątyn 3,592, sażeni 1,464, w czym lasu włók ośm dziesiąt trzy, morgów dziesięć, czyli dziesiątyn 1,281, sażeni 384, ocenione przez biegłego przysięgłego na Rs. 62,374 kop: 65, w których jest Pałac z Ogrodem, Gorzelnia i Browar piwny, sprzedane zostaną przez Licytację, odbyć się mającą przed Tomaszem Hassnanem, Rejentem Kancelarji Ziemiańskiej Gubernji Radomskiej w radomiu, w tejże Kancelarji ostatecznie dnia 19 (31) Maja 1860 r. o godzinie 3ej po południu. Opis tych dóbr razem z oszacowaniem i warunki sprzedaży, przejrzane być mogą u Józefa Kłowskiego, Patrona przy Trybunale w Radomiu.

Jest do wydzierżawienia **Browar** w wsi Willanowie blisko Warszawy, do wyrabiania Porteru, Piwa Bawarskiego i innych urządzony. Dwa **Folwarki** z wsiami zarobnymi, pojedynczo lub razem, w Powiecie Gostyńskim; tudzież są do sprzedania **Sąźnie** sosnowe, w 10u werstowej od Warszawy za Wisłą odległości. Bliższa wiadomość w Zarządzie Głównym Dóbr Hrabiego Augusta Potockiego Nr 393 lit: A.

Dziś rano zimna stopni 5. Wczoraj w południe zimna stopni 0. Dziś rano wysokość wody na *Wiśle*, stóp 4 cali 4. (Ubywa).

TEATR WIELKI. Jutro, Ostatni Koncert P. *Vieuxtemps*.

NAUCZYCIEL TAŃCÓW SALONOWYCH.

Podaje do Publicznej wiadomości, że udziela Lekcje tak w swoim mieszkaniu, jako też po Domach prywatnych i Pensjach; przytem nadmieniam, że wyczuca Osoby które się wcale nie uczyły i nigdy nie tańczyły, bez względu na wiek, to jest do lat 50, z zastosowaniem nauki do każdego wieku Osoby, sposobem najkrótszym, bo tylko w dwudziestu kilku lekcjach, 5u tańców najpotrzebniejszych. Uczy także 3ch Polek w najnowszym guście, tańczonych na sposób Paryżki. Osoby życzące korzystać z takowej nauki, za którą Nauczyciel zaręcza, zgłoszą się zechcą pod Nr 51 w Starem Mieście, na 1e piętro od frontu. — Piotr Śliżyński.

Dziś w Dolinie Szwajcarskiej Zabawa, jak wczoraj doniesiono.

TIVOLI. Dziś Wielka Muzykalna Zabawa; Program deborowy, a między innemi Numerami odegrane będą: Uwertura z Op: Gustaw czyli Bal Maskowy (Aubera); Uwertura do Dramy Chłop i Poeta (Suppegno); Finał z Op: Lucja z Lamermoru (Donizettego); Marsz Potpourri, Nr 1szy (E. Bach); Uwertura z Op: Udział Szatana (Aubera); Śpiew narodowy Karola VI (Halewego); Piosnka wiosenna (E. Bach); i wiele innych. Początek o godzinie 7ej.

MUZYKA Pana **Jakobiego**, każdodziennie w **Kawiarni Warszawskiej**, Nr 605 ulica Bielańska, naprzeciw Hotelu Lipskiego, pod trzema Koronami.

W domu pod Nr 369, obok Dobroczytności, przy ulicy Krak-Przedm; każdodziennie od godz: 2ej do 6ej wieczorem, w dzień można: **WYSTAWĘ z natury zdjętych Obrazów optycznych**, a mianowicie: Wielki Widok **Rzymu**, wykonany przez Artystę Włoskiego, 14 łokci długości a 3 szer: mający, w którym najglówniejsze części tego starożytnego miasta z dokładnością wykonane widzieć się daią. Oprócz tego są tam rozmaite **Figury mechaniczne**, poruszające się i wykonujące sztuki muzyczne za pomocą maszynjerji. — Figury te, mało tu jeszcze znane, szczególnie dla dzieci są zajmujące. Cena wejścia od osoby **kop: 20** i kop: 2^{1/2} na ubogich. Dzieci płacą połowę. — Każda osoba kupująca Bilet za kop: 22^{1/2}, otrzyma Obraz lub Pudełko ozdobione muszlami. — A. **Rundgaldier**.

Kancelarja S. **Jakubowskiego**, przy ulicy Senatorskiej w domu **XX. Reformatorów**, za wiadomiami trudniących się sprzedażą kart do gry w Warszawie i na prowincji, że obecnie nadeszły z Petersburga wszelkie gatunki kart, a między innemi polskie po kop: 12 i francuzkie po kop: 20 talja, których w ostatnim czasie niedosta wało.

Dobra Ziemskie Dubow, w Gubernji Lubelskiej, o wiorst 8 od miasta Powiatowego Białej, a zatem i od szosze Brzesko-Litewskiej położone, rozległości włók nowo-polskich 182 (dziesiątyn 2,740) mające, w tem lasu w różnych gatunkach włók 130 (dziesiątyn około 2,000); w glebie dobrej żytnej. Robocizna dostateczna, dni sprzedających 3,500 i tyleż pieszych rocznie. Browar piwny i Gorzelnia. Dochody gotowe z Propinacji, Smolarni, czynszów i t. d., przeszło Rs. 1,000 wynoszą. Zabudowania tak dworskie jako i włościańskie w bardzo dobrym stanie. Dwór nowy, obszerny i nader wygodny, z Ogrodem fruktowym i kanałami zarybionemi. Są w każdym czasie z wolnej ręki do sprzedania, po Rs. 330 za włokę nowo-polską, i pod nader korzystnymi dla kupującego, pod względem wypłaty warunkami. Bliższa wiadomość na miejscu u Właściciela.

W Restauracji P. WASILEWA pod Nr 416; przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście, od dnia 20go Lutego, codziennie przez cały tydzień, dostać będzie można **BLINÓW.**

OSTRYGI wyborowe świeże, codziennie nadchodzą do Handlu A. Stępkowskiego, Nr 473 C, wprost Teatru.

OSTRYGI świeże nadeszły do Handlu Rajtarskiego, (dawnie Gout), przy ulicy Senatorskiej.

OSTRYGI codziennie nadchodzą do Handlu L. **Krupckiego**, wprost Rymarskiej, sztuka po kop. 4.

Do Handlu **T. Czaban**, w Gmachu Teatralnym, nadeszły świeże wyborowe **OSTRYGI.**